

בש"פ 5016/21 - מדינת ישראל נגד מחמוד אבראהים, עלאסאלחי, מחמד סאלחי

בבית המשפט העליון

בש"פ 5016/21

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיבים: 1. מחמוד אבראהים
2. עלאסאלחי (עניינו הסתיים)
3. מחמד סאלחי

בקשה ראשונה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק
סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996
תפ"ח 56125-10-20 ותפ"ח 63773-04-21 בבית
המשפט המחוזי בירושלים

תאריך הישיבה: י"ז באב התשפ"א (26.7.2021)

בשם המבקשת: עו"ד חיים שוייצר
בשם המשיב 1: עו"ד יוסי זילברברג
בשם המשיב 3: עו"ד צבי אבנן

החלטה (בעניינם של המשיבים 1 ו-3)

בקשה ראשונה להארכת מעצרו של המשיב 1 ו-3 מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין
הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), בתשעים ימים, החל מיום 27.7.2021, או
עד מתן פסק דין על ידי בית המשפט המחוזי בירושלים בתפ"ח 56125-10-20 בעניינו של המשיב 1 ובתפ"ח

עמוד 1

637703-04-21 בעניינו של המשיב 3, לפי המוקדם.

ההליכים עד כה

1. ביום 27.10.2020, הוגש נגד המשיבים כתב אישום לבית המשפט המחוזי בירושלים. כפי שיפורט להלן, במהלך ההליך, ולבקשת המבקשת, הורה בית המשפט ביום 2.3.2021, על פיצול משפטם של המשיבים 2 ו-3 ממשפטם של משיב 1 והמבקשת הגישה כתבי אישום מתוקנים. על פי עובדות כתבי האישום המתוקנים, המשיבים 2 ו-3 הם אחים והמשיב 1 הוא חברם. בין משפחתו של המשיב 1 למשפחתו של אחד בשם עלאגתית (להלן: גתית), וכן בין אותו גתית למשיב 2, קיימים סכסוכים. ביום 11.9.2020, נוצר עימות בין המשיב 2 וחבריו לבין גתית וחבריו וביניהם המנוח, שבעקבותיו, קשר המשיב 2 קשר עם משיבים 1 ו-3 לירות לעבר בית משפחת גתית. המשיבים נסעו ברכב לבית משפחת גתית כשהם מצוידים באקדח, הגיעו לבית וירו מרכבם לפחות 12 יריות לכיוון הכניסה לבית כשהם נמצאים מטרים ספורים משער הכניסה. כתוצאה מהירי נפגע המנוח, ששהה באותה העת בחצר הבית ומת מפצעיו. כמו כן, הסוס של משפחת גתית אשר שהה גם הוא בחצר הבית באותו זמן, נפגע מהירי ומת. בהמשך אותו היום, נמלטו המשיבים 2 ו-3 למאללה, ושהו שם עד שנעצרו ביום 13.10.2020 על ידי כוח משטרה שהביאם לישראל.

בגין האמור, הואשמו המשיבים בביצוע עבירות של רצח, לפי סעיף 300(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) (בכתב האישום המקורי הואשמו המשיבים בעבירה של רצח בנסיבות מחמירות); נשיאת נשק בלא רשות על פי דין, עבירה לפי סעיף 144(ב) לחוק; והיזק לבעל חיים, עבירה לפי סעיף 451 לחוק.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה לעצור את המשיבים עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם. הדיון בבקשה נדחה מספר פעמים, בעיקר בשל בקשות מטעם ההגנה ללימוד חומר הראיות בתיק והידברות עם המבקשת. ביום 12.1.2021, הסכימו באי כוחם של המשיבים 1 ו-2 למעצר עד תום ההליכים, ואילו הדיון בעניינו של המשיב 3 נדחה בשל הימצאותו של בא כוחו בבידוד. ביום 28.1.2021, הורה בית המשפט גם על מעצרו של המשיב 3 עד תום ההליכים. זאת, לאחר שנתינה הסכמה למעצרו באמצעות בא כוחו בשיחת טלפון עם בא כוח המבקשת, ולאחר שהמשיב 3 עצמו אישר זאת באמצעות היוועדות חזותית מבית המעצר.

3. ביום 31.5.2021, הגיש בא כוח המשיב 3 בקשה לעיון חוזר בהחלטה למעצר עד תום ההליכים, כדי להציג חלופת מעצר ולטעון לעניין הראיות. ביום 27.7.2021, דחה בית המשפט את הבקשה, תוך שקבע כי נגד המשיב 3 קיימות ראיות לכאורה המקימות נגדו עילת מעצר ולא חל שינוי בתשתית הראייתית. לבקשתו של המשיב 3, הורה בית המשפט על עריכת תסקיר מבחן בעניינו.

4. אשר להליך העיקרי, לאחר מספר בקשות דחייה מטעם ההגנה, ביום 23.2.2021, הגישה המבקשת בקשה להפרדת משפטם של המשיב 1 ממשפטם של המשיבים 2 ו-3, כיוון שחומר הראיות מבוסס על הודאתו והפללתו של משיב 1 את משיבים 2 ו-3, ומנגד, על הודאתו והפללתו של משיב 2 את משיב 1. הבקשה התקבלה על ידי בית המשפט ביום 2.3.2021, וכתבי אישום נפרדים ומתוקנים הוגשו בהתאם.

ביני לביני, ביום 23.2.2021, הוגש מענה מפורט בכתב לכתב האישום מטעם המשיב 3, וביום 11.4.2021,

הוגש מענה מפורט מטעם המשיב 1.

5. בהמשך נקבעה ישיבת הוכחות ראשונה בעניינו של המשיב 1 ליום 14.7.2021, במהלכה נשמעה עדותו של עד תביעה אחד. בית המשפט קבע מועדי הוכחות נוספים לימים 5.12.2021 ו-21.12.2021.

במקביל, עניינם של המשיבים 2 ו-3 הופנה ביום 25.4.2021 לשמיעה בפני מותב אחר. בדיון תזכורת שהתקיים ביום 4.5.2021, חזרו באי כוח המשיבים 2 ו-3 על כך שהגישו כפירה מפורטת בכתב האישום במסגרת ההליך המקורי. בית המשפט קבע דיון תזכורת נוסף ליום 8.7.2021, ובאותו מועד, דחה לבקשת ב"כ המשיבים את הדיון ליום 5.10.2021, לתזכורת. עד היום, טרם נקבעו מועדי הוכחות בעניינם של המשיבים 2 ו-3.

6. משחלפו תשעה חודשי מעצר, הגישה המבקשת את הבקשה שלפני להארכת מעצרו של המשיב. להשלמת התמונה יצוין כי מעצרו של המשיב 2 הוארך בהסכמתו בתשעים ימים או עד למתן פסק דין (ראו החלטתי מיום 19.7.2021).

טיעוני הצדדים

7. לטענת המבקשת, אין בכוחה של חלופת מעצר כלשהי כדי לאיין את מסוכנותם של המשיבים, הנשקפת מעבירת הרצח בה הם מואשמים, עת הביאו למותו של המנוח אשר לרוע מזלו נפגע מהירי שביצעו. המבקשת מציינת כי לא הוגש תסקיר מעצר ולא נבחנה חלופת מעצר כלשהי בעניין מי מהמשיבים וכי לחובת המשיבים עבר פלילי. עוד מוסיפה המבקשת וטוענת כי קיים חשש ששחרורם של המשיבים יביא לשיבוש הליכי משפט והשפעה על עדי תביעה. זאת, בשים לב לאי-התייבבותם של מספר עדי תביעה לדיון שהתקיים. לעמדת המבקשת, גם חרב המאסר הממושך המונפת מעל ראשם של המשיבים במידה שיורשעו במיוחד להם, בעצם היותם מואשמים בעבירת רצח, מקימה יסוד סביר לחשש כי המשיבים ינסו להימלט מאימת הדין אם ישוחררו. כך במיוחד ביחס למשיב 3 (והמשיב 2) שנמלט לרמאללה למשך כחודש לאחר ביצוע העבירה.

אשר לקצב התקדמות ההליך, המבקשת מציינת כי תחילה התעכב ההליך עקב הצורך בהפרדת המשפט, אולם כעת פרשת התביעה בעניינו של המשיב 1 החלה; ואילו בעניינו של המשיב 3 (והמשיב 2) המבקשת ביקשה לקדם את ההליך מול בית המשפט, אך הדיונים נדחו לבקשת ההגנה.

8. בדיון שהתקיים לפני, טען בא כוח המשיב 1, כי בניגוד למשיבים 2 ו-3, המשיב 1 לא נמלט וכי הוא התייצב בתחנת המשטרה לכשנדרש; כי אין חשש להימלטותו אם ישוחרר ממעצר; כי עמדת המבקשת לחשש משיבוש נטענה בעלמא וללא כל אינדיקציה ממשית; כי עברו הפלילי של המשיב 1 מתמצה בהסתבכות אחת בעבירת התחזות בשנת 2018; וכי סיום ההליך אינו צפוי גם בהארכת המעצר הבאה – בעיקר לאור התנהלות המבקשת שרק בחלוף כחצי שנה החליטה על הפרדת ההליך – ועל כן, הוא עותר לבחינת חלופת מעצר בעניינו.

9. בא כוח המשיב 3 טען כי בניגוד לעמדת המבקשת, המשיב 3 לא ברח, אלא שהה בבית אימו ברמאללה; כי

המשיב 3 לא היה מעורב בסכסוך עם גתית; כי הדחיות בהליך בעניינו של המשיב 3 רובצות לפתחה של ההגנה, שכן בין הצדדים היו מגעים וגם המבקשת ביקשה לדחות את ניהול ההליך, בין היתר בשל הצורך בפיצולו; וכי בשל האמור התיק עוד לא החל להישמע ואין צפי לסיום ההליך.

דיון והכרעה

10. לאחר שעיינתי בבקשה ושמעתי את טענות הצדדים בדיון לפניי, באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל.

11. המשיבים מואשמים בביצוע רצח בצוותא חדא. כבר נפסק, כי "עבירת הרצח היא מלכתה עבירות ומקימה חזקת מסוכנות סטטוטורית ואינה רנטית. בעבירת רצח, יתקשה הבית המשפט להסתפק באמצעי שהאופוגעניפחות מאשר מעצמא אחר וסוגריח לאיון המסוכנות" (בש"פ 4599/18 מדינת ישראל נ' ותד, פסקה 7 (20.6.2018) (להלן: עניין ותד)). טיעוניהם של ב"כ המשיב 1 וב"כ המשיב 3, אין בהם כדי לסתור את המסוכנות הנשקפת מהמעשים המתוארים בכתב האישום, ובכלל זה נסיבות של ירי חסר הבחנה לכיוון בית מגורים – אשר הוביל למותו של אדם. כמו כן, נדרשים טעמים מיוחדים כדי להורות על שחרורם של מי שנאשמים בעבירת רצח לחלופת מעצר, וטעמים שכאלה לא הוצגו.

12. הסניגורים באים בטרזניה כלפי קצב התקדמות ההליך, אך ייתכנו מקרים בהם בשל חומרת העבירה, מסוכנות הנאשם והחשמה למלכותו מהדין – לא ניתן, על אף חלופה הזמן, להורות על שחרורו (בש"פ 6611/20 מדינת ישראל נ' דדון, פסקה 8 (28.10.2010)); ואף אין בחלופה הזמן כדי לאיין את משקל האינטרסים הנוגדים, כמו שלום הציבור (עניין ותד, פסקה 7). בשים לב לכך שמדובר בבקשה ראשונה להארכת מעצר, ובעבירת הרצח המיוחסת למשיבים, הכף אינה נוטה בשלב זה לעבר שחרורם.

אכן, קצב התקדמות ההליך אינו משביע רצון, בלשון המעטה. מסקירת השתלשלות האירועים בתיק העיקרי, עולה כי הצדדים כולם ובית המשפט תרמו את חלקם להתמשכות ההליכים. כך, בשלושת החודשים הראשונים מאז מעצרו של המשיבים, נדחה ההליך בשל בקשות מטעם ההגנה. בהמשך, לבקשת המבקשת, פוצל כאמור ההליך בהחלטת בית המשפט מיום 2.3.2021. חרף זאת, רק ביום 8.4.2021, הגיש ב"כ המשיב 1 כפירה מפורטת בכתב האישום; ואילו בא כוח המשיב 3 חזר בפני בית המשפט על כך שהגיש כפירה מפורטת בכתב האישום במסגרת ההליך המקורי, רק בדיון תזכורת שהתקיים ביום 4.5.2021, ובהמשך ביקש לדחות את הדיון לאחר הפגרה. בית המשפט נענה לכך וקבע את הדיון לתזכורת ליום 5.10.2021. לעת הזו, בהליך בעניינם של המשיבים 2 ו-3, טרם נקבעו מועדי הוכחות, כאשר עד למועד התזכורת הקבוע לחודש אוקטובר, שנה זו, תחלופה תקופה של כשנה מאז מעצרו.

גם קצב התקדמות ההליך בעניינו של המשיב 1 אינו משביע רצון, וקביעת שני מועדי הוכחות לחודש דצמבר, שנה זו, לבטח לא תקדם את ההליך בצורה מיטיבית.

לפיכך, חזקה על המותבים השומעים את ההליכים כי יפעלו לשמיעת הוכחות בהקדם ולקביעת מועדי הוכחות נוספים, וכי גם הסניגורים יעשו מאמץ להתאמת יומנם ליומנו של בית המשפט.

13. סיכומי של דבר, ולאור כל השיקולים שפורטו, לא מצאתי כי בנקודת זמן זו, של בקשה ראשונה להארכת מעצר, נעה נקודת האיזון לעבר שחרורו של מי מהמשיבים.

14. אשר על כן, הבקשה מתקבלת. מעצרו של המשיבים 1 ו-3 מוארך בתשעים ימים, החל מיום 27.7.2021, או עד מתן פסק דין על ידי בית המשפט המחוזי בירושלים בתפ"ח 56125-10-20 בעניינו של המשיב 1 ובתפ"ח 637703-04-21 בעניינו של המשיב 3, לפי המוקדם.

ניתנה היום, כ' באב התשפ"א (29.7.2021).

ש ו פ ט